

نکته ایمنی در پرندنگری

حسین طالب لو

بشیر شریف نیا

مقدمه: هر چند پرنده نگری در طیف فعالیت های پرخطر، قرار ندارد ولی از آنجا که هر فعالیت انسانی حتی رانندگی یا قدم زدن در دامنه کوهستان هم می تواند خطراتی را در پی داشته باشد لازم است دستورالعمل های ایمنی رعایت شود. در اینجا ۶۰ نکته کاربردی در پرنده نگری که با رعایت آنها از آسیب به شما و همراهان جلوگیری می شود، آورده شده است.

ایمنی در سفر

۱) موثرترین راه برای جلوگیری از اتفاقات ناگوار، آمادگی کافی برای سفر است. آگاهی از موقعیت منطقه، ناهمواریهای مسیر، به همراه رفتار عقلانی به شما کمک می کند تا یک سفر ایمن و لذت بخش را تجربه کنید.

۲) تنها به سفر نروید، اگر قرار است در محیطی خلوت به تماشای پرندگان بنشینید یک جفت چشم اضافی به شما کمک میکند تا کسی باشد که به پشت سر یا اطراف تسلط بیشتری پیدا کنید و حتی نقاطی را که در دیدتان قرار ندارد و جای پرندگانی که آنها را دنبال می کنید، را بیابد و به شما نشان دهد. پس نگران برهم خوردن آرامش خود یا محیط نباشید و از همراه بردن یک نفر که مانند شما به طبیعت و حیات وحش علاقمند است دریغ نکنید.

۳ اگر قرار است مسافت زیادی از شهر و آبادی دور شوید و برنامه شب مانی دارید، گروه شما باید حداقل چهار نفره باشد. به این ترتیب، در صورت بروز حادثه، یک نفر می تواند در کنار مصدوم باقی بماند در حالی که دو نفر دیگر در پی یافتن کمک می روند.

۴ اگر به هر دلیلی تصمیم دارید تنها پا به محیط ناشناخته ای بگذارید که قبلا تجربه رفتن به آن منطقه را نداشته اید حتما قبل از سفر با یک فرد محلی یا کسانی که قبل از شما به آنجا رفته اند صحبت کنید و اطلاعات کافی از شرایط بدست آورید. ۵ برای ورود به مناطق حفاظت شده و پارکهای ملی و طبیعی، ضمن اخذ مجوزهای لازم، حتما به عوامل محیط بانی قصد حضور و مدت زمانی را که در منطقه هستید اعلام کنید.

۶ اگر به خارج از کشور سفر میکنید، حتما با گروه سفر کنید و از کنار راهنما جدا نشوید. جدا شدن از گروه برایتان مزیت بیشتری ایجاد نمی کند. با دور شدن از گروه ممکن است کل برنامه سفر را تحت تاثیر قرار دهید و همراهان را با خطر و دشواری مواجه سازید.

۷ با جامعه محلی ارتباط خوب برقرار کنید. گاهی برای ورود به مناطق مورد نظر لازم است از دهکده ها و روستاها عبور کنید. در بدو ورود به محیط سعی کنید ساده و صمیمی به نظر بیایید و با رفتارتان به دیگران بفهمانید قصد بدی از ورود

به منطقه ندارید. حریم ها را رعایت کنید ، وارد مزارع و باغات نشوید. آنگاه که به نقطه مناسب رسیدید، دوربین و سه پایه را از کوله خارج و شروع به تماشا یا عکاسی کنید.

۸ تلفن همراه خود را شارژ کنید. خیلی ها ترجیح میدهند در هنگام پرنده نگری تلفن همراه خود را خاموش یا بی صدا کنند. بی صدا کردن زنگ تماس و اعلانها

بخصوص در مواقعی که قصد عبور از موقعیت های دشوار را دارید کار عاقلانه ای است. با این حال همیشه تلفن همراه خود را شارژ نگه دارید و اینگونه فکر کنید در مواقع اضطراری و بروز سوانح "تلفن من خط نجات من است!"

۸ بسته بندی غذا و آب را فراموش نکنید. هیچگاه نمی توانید با اطمینان بگویید سفر من کوتاه است. ممکن است دشواری هایی در مسیر اتفاق بیفتد مانند گم کردن راه که تخمین شما را از زمان برگشت به مقصد یا محل استقرار بر هم بزند. همیشه مقداری آب و خوراکی های کم حجم مانند تنقلات همراه داشته باشید.

۰ (ابزارک های ضروری را همراه ببرید. بیشتر طبیعت گردها و ماجراجویان،

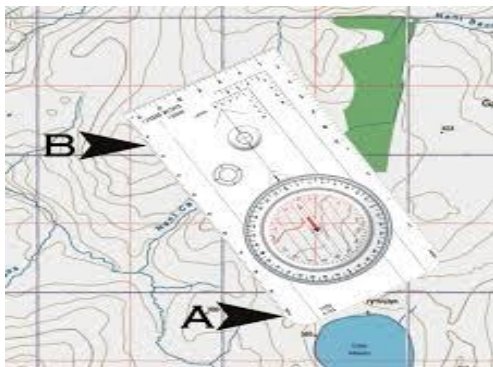

همینطور پرنده نگرها در اوایل شروع به خریدن گجت ها (ابزارها) میکنند تا در سفرهایشان استفاده کنند ولی کم کم از ارزش و اهمیت وجود آنها غافل می شوند و به جای همراه بردن، در داخل ماشین یا

کوله و چادر جا میگذارند. یک سوت، آینه کوچک، کبریت ضد آب، لوازم کمک های اولیه (باند و محلول ضد عفونی) و مانند آن جای زیادی از شما نمیگیرد. برخی از آنها را جزو وسایل دائمی همراه در سفر قرار دهید.

۱ (یک نسخه از برنامه سفر خود را به یک عضو خانواده یا دوست نزدیک بسپارید. جزئیاتی مانند مشخصات مقصد و اقامتگاههایی که قصد توقف در آنها را دارید. نوع وسیله سفر، وسایلی را که به همراه می برید، تاریخ بازگشت و یک شماره ضروری غیر از شماره تلفن خودتان مثلا شماره یکی از همراهان یا راهنمای محلی یا اقامتگاهی را که پیش بینی کرده اید.

۲ (اگر ورود به منطقه ای ممنوع شده یا مسیر با موانعی مسدود شده است، حتما دلیلی دارد. سعی در گشودن راهی برای عبور نکنید و بهتر است از ادامه مسیر صرف نظر کنید یا مسیر ایمن و غیرممنوع دیگری را بیازمایید.

۱۳) از روی نقشه و در طول مسیر، محل نزدیکترین ایستگاه امداد و نجات یا امکانات دسترسی به تلفن و دیگر خدمات ضروری را شناسایی و به یاد بسپارید تا در مواقع اضطراری برای یافتن آنها، زمان را از دست ندهید.

۱۴) تجهیزات خود را قبل از سفر بررسی کنید و آنها را در نظم مناسب نگه دارید. تا دسترسی سریع و راحت به آنها پیدا کنید.

۱۵) وسایل راهیاب و ارتباط اضطراری (جی پی اس، تلفن همراه و ماهواره ای) را به شکل مناسب بسته بندی، آب بندی و حمل کنید. موارد زیادی گزارش شده است که ناکارآمدی ابزار ارتباطی ناشی از خیس شدن و خرابی، منجر به گم شدن افراد و حوادث تلخی شده است.

۱۶) لباس مناسب بپوشید. در حالی که ضد آفتاب و کلاه از لوازم ضروری تابستان است. ولی همیشه یک لایه لباس اضافه یا بادگیر در کوله تان داشته باشید. شاید به دلایلی مجبور به تعویض لباس شوید.

۱۷) در تابستان، قرار گرفتن طولانی مدت در گرمای شدید و در معرض تابش خورشید می تواند منجر به گرمزدگی (بروز علایم هایپرترمی) شود.

۱۸) برای هوای نامناسب آماده شوید. قبل از هر سفر وضعیت آب و هوای طول مسیر و مقصد را بررسی و به هشدارهای هواشناسی توجه کنید.

۱۹) در بعضی مناطق بخصوص کوهستان، هوا می تواند خیلی سریع تغییر کند. علائم نزدیک شدن به طوفان یا تغییر شرایط آب و هوایی را بدانید. در هنگام طوفان های صاعقه ای از نزدیک شدن به بالای تپه ها و تک درختان خودداری کنید. در منطقه ای پر جنگل و در ارتفاع پایین پناه بگیرید. اگر فرصت برای رسیدن به منطقه امن را نداشتید در یک فضای باز با حالت چنباتمه بنشینید و حتی المقدور گوشی همراه، کلید

خودرو و کلا وسایل الکتریکی و الکترونیکی را که با باتری کار میکنند از خود دور کنید. تا زمانی که شرایط جوی آرام بگیرد.

۲۰ برای وسایل همراه باتری اضافه بردارید. راهیاب دستی، چراغ پیشانی و چراغ قوه دستی، بدون باتری بدرد هیچ کاری نمی خورد.

۲۱ اصول کمک های اولیه را بیاموزید. یک جعبه کمک های اولیه به همراه داشته باشید. بیاموزید که

چگونه علائم خستگی، گرمزدگی، و کمبود آب بدن را شناسایی کنید و نحوه درمان آنها را بدانید.

ایمنی در حرکت پیاده

۲۲ رها و شلخته حرکت و رفتار نکنید. اگر کوله پشتی دارید، بارتان را موزون بچینید و همه سگک ها را ببندید. نبستن سگک ها در هنگام پریدن از آب یا عبور در صخره

ها موجب عدم تعادل و احیانا افتادن شما می شود. برای حفظ تعادل بیشتر در حرکت از حمایل دوربین استفاده کنید و تا حد امکان دستها را آزاد نگه دارید.

۲۳ هنگام پیمایش در نزدیکی صخره ها، به

جای پای خود فکر کنید. در مسیرهای ناهموار برای نگه داشتن تعادل نمی توان به شاخه درختان و بوته های سست اعتماد کرد. یا در مناطق صخره ای با لایه های سنگ ورقه ورقه ای تلاش نکنید از صخره بالا بروید مسیر را دور بزنید تکیه گاه مناسب برای جای پا یا دست به سنگ شدن پیدا کنید.

۲۴ ایمنی حرکت در تاریکی رابطه مستقیم با مقدار آشنایی شما با منطقه، استفاده از ابزارهای مناسب، دانستن مهارت های مختلفی از جمله گام برداری، جهت یابی و مسیریابی دارد.

۲۵ از نظر جسمی آماده باشید. در هنگام پیاده روی سرعت راحتی را تعیین کنید. یک پیاده روی گروهی به قصد پرنده نگری باید بر اساس مشخصات جسمانی کم توان ترین عضو گروه طراحی شود.

۲۶ اگر شرایط پزشکی دارید، داروهای لازم را همراه ببرید و جزئیات آنرا با سرپرست گروه در میان بگذارید و قبل از عزیمت اطمینان حاصل کنید که شرایط جسمانی لازم برای همراهی گروه و برنامه اعلام شده را دارید.

۲۷ شاید لازم باشد بدانید که چگونه قطب نما بخوانید یا یک پناهگاه موقت درست کنید یا کمک های اولیه انجام دهید. این مهارت ها را از قبل تمرین کنید. اگر سفر شما طاقت فرسا است، قبل از عزیمت شرایط بدنی خوبی داشته باشید. اگر قصد کوهنوردی یا سفر به ارتفاعات را دارید، برای سازگاری مناسب با ارتفاع برنامه ریزی کنید.

۲۸ در عبور از بستر رودخانه ها و مناطق لغزنده هوشیار باشید و دقت خود را صرف جلوگیری از لغزش کنید. زمین های آبرگیر، حرکت را ناامن می کنند. علفزارها و برگ ها می توانند مناطق لغزنده زیر آن را پنهان کنند. استفاده از چوب دستی (باتوم) کمک خوبی برای شما خواهد بود.

۲۹ از ابزارهای کارآمد و با کیفیت استفاده کنید و نحوه استفاده از آنها را قبلا بیاموزید چه بسا کفشی که مناسب نیست یا بند آن درست بسته نشده علاوه بر ایجاد تنش خستگی و کلافگی، اسباب آسیب های بالقوه ای را حین حرکت بوجود می آورد.

ایمنی در استقرار

۳۰ قبل از تاریکی اردو بزنید. حرکت بعد از تاریکی منجر به حوادث زیادی از جمله زمین خوردن ساده گرفته تا پرت شدن از بلندی ها شده است، بنابراین فقط در هنگام روشنایی روز حرکت کنید.

۳۱ قبل از چادر زدن اطراف محل استقرار را بررسی و ضمن رعایت اصول کمپینگ بهترین نقطه را که دید مناسبی به اطراف داشته باشد انتخاب نمایید.

۳۲ کمپ را به دور از لبه صخره ها راه اندازی کنید و موقعیت را در هنگام نور روز یاد بگیرید. اگر بعد از تاریکی هوا مجبور به ترک کمپ شدید و راه را گم کردید، در مناطق ایمنی که در نور روز دیده اید بمانید. خروجتان را به همراهان اطلاع و همیشه از چراغ قوه خوب استفاده کنید.

۳۳ پسماند غذا را در بیرون و در کنار چادر قرار ندهید. این کار باعث جلب توجه حیوانات وحشی و در ادامه سلب آسایش شما در هنگام استراحت و بعضا منجر به تهاجم حیوانات وحشی به شما یا وسایل کمپ می شود.

ایمنی حین پرنده نگری

۳۴ برای پرنده نگری و عکاسی از هر جانداري در هر موقعیت عجله نداشته باشید، حتما در نقطه استقرار ایمن، نتیجه رضایت بخش تری بدست خواهید آورد.

۳۵ برای پرنده نگری و عکاسی از حریم جاده فاصله بگیرید بخصوص سر پیچ های جاده های محلی که رانندگان دید کافی ندارند، مواظب خود و همراهان باشید و در صورت لزوم یک دیده بان در جای مناسب مستقر کنید تا امنیت لازم را ایجاد کند.

۳۶ وقتی دوربین (دو چشمی یا عکاسی) را به چشم نزدیک می کنید ترجیحا حرکت نکنید و اگر ناگزیر بودید مسیر و بستر زمین را ضمنی زیر نظر داشته باشید.

۳۷ فاصله امنی را با سوژه خود (پرنده یا سایر جانوران وحشی) در نظر بگیرید. عدم رعایت فاصله با حیوانات هنگام تماشا یا عکاسی از آنها، استرس و واکنش آنها ایجاد می کند که بعضا منجر به حمله حیوان به انسان می شود. بجای نزدیک شدن و گرفتن عکس بهتر، به کیفیت زندگی و ایمنی خود فکر کنید.

۳۸ استتار کنید. پوشیدن لباس های با رنگ خنثی و هم رنگ طبیعت، عدم استفاده از عطر و ادکلن، توجه کمتری جلب می کند و احتمال خطر از جانب حیات وحش کمتر می شود.

ایمنی در حرکت با خودرو

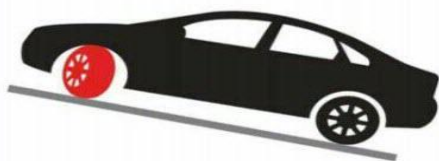
۳۹ هرگز بدون استراحت کافی رانندگی نکنید، و اگر مجبور نیستید از رانندگی شبانه بخصوص در راههای دسترسی محلی خودداری کنید.

۴۰ هنگام رانندگی با دیدن پرنده یا جانوران و هر سوژه یا منظره جالب نباید توجه شما را در امر رانندگی مختل کند. عکس العمل هیجانی مانند کم کردن ناگهانی سرعت و توقف نابجا، جان شما، همراهان و رانندگان پشت سرتان را به خطر می اندازد.

۴۱ با خودرو وارد زمین های باتلاقی نشوید و حتما در خودرو بیلچه، طناب بکسل و لوازم لازم برای رهایی از گل یا خاک نرم را همراه داشته باشید. بسیاری از پرنده نگرها فرو ماندن خودرو در گل را به عنوان خاطره ناخوشایند، گزارش کرده اند. در حاشیه مناطق باتلاقی بخصوص در پاییز و زمستان، که هوا سردتر است، اوایل صبح، زمین سفت به نظر میرسد ولی با بالا آمدن خورشید و گرمتر شدن هوا، گل آلود بودن

زمین نمایان می شود. در حین عبور با خودرو از حاشیه تالاب ها فاصله گرفته و خودرو را در زمین های خشک و سفت مجاور تالاب پارک کنید. بقیه مسیر را پیاده و با چکمه ادامه دهید.

۴۲ اگر بصورت آفرود در مناطق حرکت می کنید، ضمن رعایت عدم وارد کردن کوچکترین صدمه به محیط، از حرکات نمایشی و رفتارهای مخاطره آمیز با خودرو پرهیزید. این کار با اصول و قواعد طبیعت گردی و پرنده نگری منافات دارد.

۴۳ خودرویتان را در مسیرهای شیبدار، نامطمئن یا مسیل ها یا زیر دیواره ها یا دامنه های ریزشی پارک نکنید.

۴۴ اشیا قیمتی را از چشم دور نگه دارید. سارقان برخی از مسیرهای دنباله دار حتی در مناطق خارج از جاده را نیز هدف قرار می دهند، بنابراین توصیه می شود درهای اتومبیل را قفل کنید و دوربین ها و سایر وسایل گران قیمت را در صندوق عقب (نه در صندلی عقب) نگه دارید.

ایمنی در قایق

۴۵ اگر به تناسب سفر از قایق برای پرنده نگری استفاده می کنید، از راهنمای مجرب و قایقران زبده و آشنا بهره گیرید. حرکات و رفتار قایقران را در ابتدای حرکت زیر نظر بگیرید و در صورت مشاهده هرگونه عدم تبحر لازم و کافی در فن راندن قایق، بلافاصله هشدار داده یا به مبدا بازگردید.

۴۶ در هنگام عبور از میان نیزار ها مراقب گیاهان و نی هایی که به داخل مسیر حائل شده اند، باشید. در هنگام سرعت زیاد قایق، این گیاهان می

توانند آسیب های جدی به ناحیه صورت و چشم وارد کنند. توجه داشته باشید قایقران

مسئول این آسیب نیست و فقط موظف به انتخاب مسیر ایمن مشخصا برای قایق خود می باشد.

۴۷ هیچگاه در قایق در حال حرکت نایستید، هر گونه چرخش ناگهانی موجب سقوط شما به داخل آب یا سقوط به سمت سایر سرنشینان داخل قایق و آسیب های احتمالی خواهد شد.

ایمنی در مکانهای خاص

۴۸ مشاهده شده برخی از پرنده نگرها برای عکاسی از پرندگان شکاری به سایت های زباله خارج از شهرها مراجعه می کنند. باید توجه داشت بیشتر سایت ها اجازه ورود به محل انباشت را نمی دهند مگر آنکه قبلا هماهنگی و مجوز لازم برای ورود اخذ شده باشد. دسترسی و حضور در این مکانها دارای خطرات بالقوه ای نیز می باشد. از جمله می توان به نامناسب بودن جاده های منتهی به این سایت ها اشاره کرد که معمولا برای ماشین آلات مخصوص حمل زباله ساخته شده و شرایط ایمن برای عبور خودروی سواری را ندارد. چاله های ناقص پر شده محوطه سایت باعث ایجاد مشکل و حتی خطر سقوط برای خودروی شما دارد. نزدیک شدن به شیرابه زباله ها، باعث بروز بیماریهای ناشناخته و عفونی شده و همینطور احتمال گزش و آسیب حشرات موجود در این سایت ها وجود دارد. کلا توصیه می شود از ورود به این مکانها خودداری کنید.

۴۹ در جنگل های دورافتاده یا موقعیت های مشابه، در صورتی که تنها هستید، دعوت افراد ناشناس و مشکوک را برای استراحت و یا

همراهی با آنان در مسیرهای ناشناخته نپذیرید. مگر آنکه حتما به قصد و نیت خیر آنها واقف گردید.

۵۰ در مناطق مردابی و کنار نزارها احتمال گزش و آزار حشرات زیاد است. حتی الامکان پماد ضد

گزش همراه ببرید.

۱۱ در مناطق کویری و بیابانی هر چه به عمق منطقه نزدیک شوید به همان اندازه از مراکز خدمات عمومی و ضروری دور می شوید. در این موارد قبل از حرکت از سلامت خودرو مطمئن شوید و سوخت و غذای کافی به همراه داشته باشید.

سایر موارد

۱۲ حضور خانوادگی و خردسالان در تیم پرنده نگری در طبیعت وظیفه شما را بعنوان

سرپرست یا عضو مجرب گروه دو چندان می کند و لازم است در مقایسه با برنامه های عادی، تمهیدات ویژه لازم برای ایمنی همراهان غیر حرفه ای را مد نظر قرار دهید تا همه اعضای گروه از سودمندی برنامه بهره مند شوند.

۱۳ کودکان و نوجوانان نسبت به بزرگسالان بیشتر در معرض خطرات بالقوه در

طبیعت هستند. هیچگاه آنها را تنها نگذارید و اگر می خواهید اعتماد به نفس را در آنها ایجاد یا افزایش دهید، فاصله تان را به اندازه ای در نظر بگیرید که بتوانید ایمنی لازم برای آنها را ایجاد کنید.

۱۴ صبحانه فراموش نشود. ماهیت پرنده نگری و عکاسی از پرندگان در این است که صبح زود به دیدار پرندگان بشتاییم. توصیه می شود در ابتدای حرکت صبحانه مختصر صرف شود تا انرژی مناسب در حین فعالیت پرنده نگری در فرد وجود داشته باشد.

۵۵ اجازه ندهید اشتیاق و هیجان ناشی از جستجوی پرندگان و عکاسی از سوژه ها، گرسنگی و تشنگی را بی اهمیت جلوه دهد. کم رmq شدن باعث کاهش تمرکز و افزایش اشتباهات در تصمیم گیری می شود. به اندازه کافی آب همراه داشته باشید و حین حرکت در زمان مناسب، آب بنوشید و از لقمه های آماده استفاده کنید.

۵۶ در مواجهه با شکارچیان و صیادان، خویشتن دار باشید و ضمن اینکه مشخصات و آدرس نقطه حضور این افراد را در اولین فرصت ارتباطی به سازمان های ذیربط گزارش می کنید، از هر گونه درگیری مستقیم با آنها خودداری نمایید.

۵۷ به همراه بردن هر گونه حیوان خانگی یا اهلی در طبیعت ممنوع است. چرا که بیشتر حیوانات وحشی غریزه قلمرو طلبی دارند و احتمال ایجاد حساسیت و حمله به سمت حیوان خانگی شما زیاد است. همینطور امکان سرایت و انتقال بیماریها از خارج به محیط خانه افزایش می یابد.

۵۸ در موارد شیوع همه گیری بیماری های خاص از دستورالعمل ها آگاه باشید و خود را ملزم به رعایت آنها بدانید.

۵۹ در صورت اطلاع از شیوع بیماری های واگیر دار پرندگان مانند آنفلوآنزای حاد، از ورود به مناطق آلوده خودداری کنید.

۶۰ در صورت مشاهده لاشه پرنده از دست زدن به آن خودداری کنید و چنانچه نیاز به انتقال لاشه باشد حتما از دستکش استفاده نمایید.

توصیه آخر

*** تجاربتان را با دیگران در میان بگذارید. هر کدام از ما تجارب و خاطرات تلخ و شیرینی از سفرهایمان داریم. وقتی فقط از تجربه های شیرین سخن بگوییم افراد مشتاق می شوند خودشان سفری را بیازمایند که هیچ تجربه قبلی از محل نداشته و از مخاطرات مسیر آگاه نیستند. بهتر است تجربه های تلخ ، سوانح و رویدادهای ناخوشایند را با دوستانمان مطرح کنیم تا آنها از تجربه ما بیاموزند و از نحوه مواجهه ما با آن رویداد درس بگیرند. به این ترتیب بزرگترین خدمت را به دوستانمان کرده ایم و از بروز خطر جدی برای دیگران پیشگیری می شود.

راهنمایی ، نظر و پیشنهادهای اثرگذار خود را با ما از طریق واتس آپ

درمیان بگذارید:

۰۹۱۲۲۳۷۶۲۰۷ بشیر شریف نیا

۰۹۱۲۴۷۰۵۵۲۴ حسین طالب لو